

نیکوال:

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

مياشت – سلواغه / کال ۱۴۰۳

Ketabton.com

د مینې تاو

لیکي پوهه:

سرلیک: د مینې تاو

لیکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابډیتور:

د پڅښتنی ډیزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرنډوی:

چاپشمېر: ۱۰۰

چاپ نېټه: میاشت - سلواغه / کال ۱۴۰۳

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بې اخځ
ښوونې ترې د گټې اخیستنې اجازه نه شته.

د مینې تاو

.....

لړلیک

چوپړی

سرلیک

- ۱..... پڅښتنی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکي پوهه:
- ۴..... لړلیک
- ۵..... ترانې (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادښتونو له پاره:
- ۸..... نا انډوله (ناول، کپسه یا داستان)
- ۷۰..... د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۷۳..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۷۴..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۷۵..... د پڅښتنې څټ

د مینې تاو

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود
مانی او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل
سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات
پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي
لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق
د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بې وسۍ یوه له
لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مې و غوښتل یو بل حقیقي داستان یا ناول چې کیسه یې په
هېواد کې د ننه تېره شوې ده، د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره
شریکه کړم. زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجینران نه
دي، نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکنو کې
توپیر راوړم چې د هرې ځانګړې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما
دېته اړ کړي چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال ډېر
شي.

د مینې تاو

.....

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره شریکه کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

د مینې تلو

.....

د یادښتونو له پاره:

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

..... ۵-

..... ۶-

..... ۷-

..... ۸-

..... ۹-

..... ۱۰-

د مینې تاو

.....

نا انډوله (ناول، کپسه یا داستان)

د دوبي شپې وې.

هوا خورا توده وه.

د نن په شان برېښنا هر چېرې او خاصتاً ولایتونو په ولسوالیو کې نه وه.

هرې خوا تیاره وه.

یوازې د پخواني الکین رڼا وه.

یوه امیندواره ښځه په کټ کې پرته وه.

شاو او خواږې د کلي زرې ښځې را غونډې شوې وې.

ټول لاس په کار وو.

یوې ښځه چې په زیږون کې یې ځانگړې تجربې اومهارتونه درلودل، تر ټولو د مخه او نورو ته به یې مشورې ورکوي.

څو گړۍ تېرې شوې.

د هغې ماشوم دنیا ته راغی.

هغه یوه ښکلې جلۍ وه.

د مینې تاو

مشرې بنځې ټولو ته مبارکي ورکړه.

بیا یې نورو بنځو ته وویل:

ژر (چاپکه) شئ.

شیره جوړه کړئ.

بنځو هم شیره جوړه او په کاجوغي سره یې د جلی مور ته په ورکولو پیل کړ.

هغې چاره راواخسته او د جلی نو یې پرې کړ.

بیا یې یوه سپېڅلی ټوکر واخیست او هغه ته یې اور، ورته کړ.

وروسته د هغه ټوکر ایره یې واخیسته او د هغې په نو یې کېښوده.

بیا یې نورو بنځو ته وویل:

زما ټیکري د غوټې نه سپېلني واخلئ او په یوه لوبښي کې یې واچوئ.

مور او ماشومې ته، ښه دود وکړئ.

بنځو ومنه.

بیا هغې وویل:

که اجازه مو وي، غواړم پر دې ښکلي جلی نوم، رڼا کېږدم.

د مینې تاو

ټولو ومنه.

بیا هغې، جلی مور ته و ویل:

څنگه!

نوم دې خوښ شو.

د جلی مور و ویل:

هو!

خوښ مې شو.

خورا ښکلی نوم دی.

زما خو ډېر خوښ شو.

مننه کوم چې زما سره مو مرسته وکړه.

هغه په خندا شوه او و یې ویل:

دا زما دنده ده چې د ښځو په زېږون کې مرسته وکړم.

شپه تېره شوه.

هر څه ښه پر مخ تلل.

کومه ستونځه نه وه.

د مینې تاو

.....

د کلي نورې بنځې خپلو کورونو ته لاړل.

د زیږون بنځه پاتې شوه او د یوې اونۍ د پاره یې درنا او د هغې د مور خدمت کوه.

نورې بنځې به هم راتلې.

د هغوی سره به یې د کور په کارونو کې مرسته کوه.

رنا د مور مشر اولاد هم نه و.

رنا یې لمړنۍ ماشوم و.

مياشت تېره شوه.

د کلی بنځو خپلو مرستو ته دوام ورکړ.

تر څو پوره څلوېښت ورځې او شپې تېرې شوې.

مشرې بنځې رنا د مور سره د څلوېښتۍ په غسل کې هم ورسته وکړه.

د رنا مور پر پښو ودرېده او کولای یې شو چې خپلې دندې په خپله تر سره کړي.

د کلي بنځې به راتلې او د هغې سره به یې مرسته کوه.

څه وخت تېر شو.

رنا په خبرو او گرځېدو راغله.

د مینې تاو

.....

هغې به خپلې مور ته څه سپک کار هم کاوه.

رڼا درې کلنه شوه.

هغه هوښیاره جلی وه.

هغې د کلي د مشرې ښځې نه و غوښتل تر څو هغې ته یوه کوچنۍ جالو (جارو) جوړه کړي.

هغې و منه.

هغه د کلي خټ ته لاره چپرې چې د جالوگانو بوتې ول.

هغې یوه کوچنۍ جالو د رڼا له پاره جوړه او بېرته کلي ته ستنه شوه.

بیا د رڼا کور ته د ننه او جالو یې هغې ته ورکړه.

رڼا جالو واخیسته او ډېره خوشحاله شوه.

بیا یې د کوتې په جالو کولو پیل کړ.

مشرې ښځې و ویل:

بس کړه!

کوټه پاکه ده.

زه درته وایم چې په کوم وخت کې یې جالو کړي.

د مینې تاو

.....

هغې و منه.

بیا یې خپله جاپړو واخیسته او د ستړې جاپړو خوا ته یې کېښوده.

مشرې ښځې و ویل:

آفرین!

ته کولای شې خپلې مور ته خوراکي شيان نږدې کړې.

رڼا و ویل:

سمه ده.

کال بل هم تېر شو.

د رڼا بله خور هم دنیا ته راغله.

رڼا یو څه غټه شوې وه.

هغې به هم کلي د مشرې ښځې سره مرسته کوه.

څو کاله تېر شو.

د رڼا پلار په کابل ښار کې پر دنده و گمارل شو.

هغه پرېکړه وکړه تر څو کابل ښار ته خپله کورنۍ ولېږدوي.

د هغوی کورنۍ کابل ښار ته لاړل.

د مینې تاو

.....

د ښار په یوې سیمې کې، په کرایي کور کې ژوند پیل کړ.
د رڼا پلار هوډ (اراده) درلوده چې خپل ماشومان په ښوونځي کې شامل کړي.

تر څو هغوي څه زده او په خپلو پښو ودرېږي.

خپل ځان او هېواد ته ګټه ورسوي.

هغوی کوشنیاڼ (ماشومان، معصومان) وو.

په سیمې کې کوم ښوونځی هم نه و.

پلار یې کوښښ وکړ تر څو بلې سیمې ته لاړ شي، چېرې چې هغه د کار ځای ته نږدې وي.

څه وخت تېر شو.

هغه ته خدای زوی په برخه کړ.

د رڼا پلار به تر ناوخته کار کاوه تر څو ډېرې پیسې وګټي او ځانته په کابل ښار کې کوشنی (کوچنی) کور جوړ او یا واخلي.

څو کاله نور هم تېر شو.

هغه څه پیسې ټولې او د کابل ښار په یوې سیمې کې یې څه ځمکه واخیسته.

بیا یې پر هغې کار پیل او لږ، لږ به یې جوړاوه.

د مینې تاو

دوې کاله وروسته کور بشپړ شو.

هغوی د کرایي کور د ستونزو نه خلاص او خپل کورته د اوسېدو له پاره لاړل.

الته هم ډېر نږدې ښوونځي نه وه.

یوه ښوونځي د پوخ سړک په غاړه و.

په ښوونځي کې الکان او جوني یوه ځای سبق ویل.

د رڼا پلار خوښ نه و چې د هغې لورگاني د الکانو سره په یوه ځای کې سبق و وایي.

د هغه دوې لورگاني د ښوونځي له پاره په مناسبو سننو کې وې.

د هغه زوی خورا کوشنی او د ښوونځي د تګ، نه و.

د کلي نورو کسانو خپلې لور گاني ښوونځي ته لېرې.

مګر د رڼا پلار د داسې کار نه ډډه کوه.

څه وخت تېر شو.

د رڼا پلار بل ولایت ته د کار له پاره و ګمارل شو.

د هغه تنخوا تر کابل ښار نه ډېره وه.

هغه ومنه.

بیا یې سوچ وکړ.

د مینې تاو

.....

که چېرې هغه د کابل ښار نه بل ولایت ته سفر وکړي، څنگه به شي.

د هغه ماشومان وایه دي.

ښځه یې هم بې زده کړې ده.

د کور سودا به ورته څوک راوړي؟

یوه ورځ یې په سوچونو کې تېره کړه.

بیا یې د ښځې سره مشوره وکړه.

د رڼا پلار و ویل:

کېدای شئ خپل ورور ته بلنه ورکړم تر څو له مونږ سره په غولي (حوبلی) کې گډ ژوند وکړي.

هغه به تاسو ته د کور سودا، د ستونزو او ناروغۍ په وخت کې مرسته وکړي.

هغې و ویل:

سمه ده!

کومه ستونزه نشته!

بیا د رڼا پلار خپل ورور پسې چې په یوه ختیځ ولایت کې ژوند کوه، لاړ.

د هغه سره یې ولیدل.

بیا یې د هغه نه غوښتنه وکړه چې د ده سره گډ ژوند وکړي.

د مینې تاو

هغه و منه او پر سبا کابل ته راغی.
د رڼا پلار ډېر خوشحاله شو او هغه ته یې و ویل:
تا هم څه زدکړې کړي دي.
زه به تا ته هم کار پیدا کړم.
د هغه ورور هم خوشحاله شو.
څو ورځې تېرې شوي.
د رڼا پلار خپل ورور ته هم دنده پیدا کړه او په کار یې و ګماره.
اونۍ وروسته د رڼا پلار په سفر لاړ.
رڼا د پلار ورور به ماشومانو په پالنه او روزنه کې مرسته کوه.
د هغه هم دوی مشرې لورګانې وې.
هغه هم نه غوښتل چې د ورور او خپله لور په هغه ښونځي کې
ښامله کړي، چېرې چې الکان او جونې سره په پوه ټولګي کې سبق
وايي.
دوی کاله نور هم تېر شو.
پاچاهي په جمهوریت بدله شوه.
د جمهوریت لارښوونه د سردار محمد داود خان په غاړه وه.
هغه ډېر بدلونونه راوستل او کونښن یې کوه چې هېواد پرمختګ
وکړي.

د مینې تاو

.....

هغه د الکانو او جونو بنو ونځي په کابل ښار کې هم، سره جلا کړل.
پخوانی بنوونځی د جنو په نامه پاتې او الکانو د پاره په بله سیمه کې
یوه لویه کلا په کرایي ډول و نیول شوه.
الکان ټول نوي بنوونځي ته ور وپېژندل شوو.

دوي کاله وروسته د رڼا پلار بېرته کابل ته راغی.
بیا یې د ورور سره مشوره وکړه تر څو رڼا، د هغه خور، او د
ورور لور، په بنوونځي کې شامله کړي.

هغه و منه او ویې ویل:
ښه به دا وي چې سبا بنوونځي ته لاړ او د هغوي په هکله د بنوونځي
د مدیرې سره خبره وکړو.

د رڼا پلار و ویل:
کومه ستونزه نشته.
هرکله کولای شو چې هغوی په بنوونځي کې شامله کړو.

ورور یې و ویل:

د مینې تاو

د دوی سنونه تر لس کلنۍ ډېر شوي دي.

کېدای شي کومه ستونځه وي.

شپه تېره شوه او سهار شو.

د رڼا پلار بنوونځي ته لاړ او له مدیرې سره یې خبرې وکړې.

هغې و ویل:

د ماشومانو تذکرې راوړه، تر څو وگورم څو کلنې دي.

د رڼا پلار و ویل:

هغوي تذکرې نه لري.

د بنوونځي مدیرې و ویل:

بې له تذکرو، نه شو کولای کومه کړنه تر سره کړو.

دا د هېواد د معارف قانون دی.

د رڼا پلار و ویل:

سمه ده!

د مینې تاو

.....

زه به لمړی د هغوی له پاره تذکرې واخلم او بیا به تا سو ته مراجعه وکړم.

هغه د ښوونځي د مدیرې نه مننه وکړه او له ښوونځي نه ووت.
هغه کورته راغی.

بیا یې له ښځې سره مشوره وکړه ترڅو هغوی ته تذکرې واخلې.
هغه پیر بوخت و او د تذکرو اخیستو له پاره اړین و د څو ورځو له پاره خپل کلي او ولسوالۍ ته لاړ شي.
تر څو هغوی ته تذکرې واخلې.

بیا یې وویل:

اوس خو نه شم کولای، بیا به لږ وروسته شل شپې خپله رخصتي واخلم، کلي ته به لاړ او د جنو له پاره به تذکرې واخلم.
څو کاله نور هم تېر شو.

د رڼا پلار د ستونزو سره، سره و توانید تر څو د هغوي له پاره تذکرې واخلې.

بیا هغه تذکرې د ښوونځي ادارې ته وپورې.

مدیرې ټولې تذکرې په ځیر سره وکتې او وې ویل:
اوس ناوخته ده.

د مینې تاو

.....

مونږ نه شو کولای چې په دې سن کې هغوی په ښوونځي کې شامله کړو.

د هغوی عمرونه تر دولس هم او چټ دي.

د داسې جونو له پاره مونږ په هېواد کې نور او ځانگړي ښوونځي لرو.

تاسو کولای شئ، خپلې جونې (رونې) هلته شاملې کړئ.

څه موده نوره هم تېره شوه.

د رڼا پلار د ځانگړو ښوونځیو پټه و مونده، کومه چې له هغې سیمې نه خورا لرې وه.

د رڼا پلار موټر هم نه درلود او هم مشر زوی، چې هغوی تر ځانگړي ښوونځي پورې و رسوي.

همدا راز، په کور کې د هغوی شتون ته هم اړتیا وه، تر څو اوږه لامده، یوډی پخه او کتغ وکړي.

په دې توگه هغوی ښوونځي د تگ نه پاتې شوي.

څه موده ورسته ورور یې په ښوونځي کې شامل شو.

رڼا به د هغه سره تر ښوونځي، تله.

د مینې تاو

په رخصتی وخت کې به د هغې ورور د نور ټولګیوالو سره یو ځای
بېرته کورته، راته.

وختونه تېرېدل او رڼا هم لوېده.

د کور په کرونو کې خورا تکړه او په هر څه پوی شوې وه.

هغې کالي ګنډل، خامک، ګراف، بنیان او بدل هم زده کړل.

کال وروسته د هغوی کورته، ترور یې د خپل کوشني زوی سره
رایبارۍ ته راغلل.

هغوی له ځانه سره دوی ټوکرۍ راوړې وې.

په لمړۍ ټکرۍ کې خواږه او پاڅه اینځر او په بله ټکرۍ کې یې
تازه، شنه او ترڅه مرچ ول.

ترور یې د خپلې خور سره په خبرو اترو کې یاده کړه چې:

زه د ستا لور ګانو د پاره رایبارۍ ته راغلي يم.

ستا دوی لوني پېغلې دي.

هر یوه چې ستا او یا د جونو خوښه وي، غواړم د سیمې د رواج
سره سم خپل مشر زوی ته رایباري و کړم.

د ترور خور یې و ویل:

زه کومه ستونزه نه لرم؛

خو!

د مینې تاو

.....

بڼه به دا وي چې د جونو پلار، راشي او د هغه په مشورې سره به
مخ ته، لار شو.

د رڼا ترور و پوښتل:

کله به د رڼا پلار راشي؟

خور يې گړۍ ته و کتل او ويې ويل:

نيمه گړۍ وروسته به هغه راشي.

د رڼا ترور خوشحاله شوه او ويې ويل:

خدای مهربانه دی چې مونږ بېرته خوشحاله لار شو.

نيمه گړۍ تېره شوه او د رڼا پلار کورته ورسېد.

د رڼا پلار د خينې سره ستړی مشي وکړه، هغې او د هغې زوی ته
يې بڼه راغلاست و وايه.

هغوی په خوړو کيسو بوخت وو.

خينې يې بيا خبره تازه کړه.

د رڼا پلار و ويل:

زه کومه ستونزه نه لرم.

بڼه به دا وي چې ته په خپله د جونو سره خبرې وکړې.

هر يوه چې راځي وي، زه هم راځي يم.

د مینې تاو

.....

بیا د رڼا ترور د هغې د مور نه اجازه واخیسته او په بلې کوټې کې
یې د جونو سره په جلا، جلا توگه خبرې وکړې.

بیا هغه ناهیلې بېرته د میلمه کوټې ته ستنه شوه.

د رڼا پلار و پوښتل:

تا د جونو سره خبرې وکړې؟

هغې و ویل:

هو!

مگر پایلې یې ښې نه وې.

د رڼا پلار و پوښتل:

کومه ستونزه وه؟

هغې و ویل:

هو!

د رڼا پلار و پوښتل:

ستونزه په څه کې وه؟

د مینې تاو

هغې و ویل:

ستا لور گانې په ښار کې لوی شوي دي.

هغوی وايي:

مونږ د بې زده کړو سړی سره واده نه کوو.

زمونږ مېړه هرو مرو، روغمن (داکټر) او یا هم انجینر وي.

بیا د رڼا پلار خپلې ښځې ته و ویل:

ته لاړه شه او د جونو سره په خپله خبرې وکړه.

هغه لاړه او د جنو سره یې خبرې پیل کړې.

د جونو ځواب هم هماغه یوه ځواب و.

بیا مور یې هغوی ته و ویل:

تاسو هم بې زده کړې یاست.

تاسو چېرې کوم د طب یا د انجینرۍ پوهنځی لوستی دی.

رڼا چې له بلې خور نه مشره وه ویې ویل:

دا خو زموږ گناه نه ده.

گناه ستاسو ده.

که چېرې مونږ دې په ښوونځي کې شامله کړي وای، اوس به روغمنانې او انجینرانې وو.

د مینې تاو

.....

مور یې و ویل:

دا کر نه به د ستاسو په نصیب کې نه و.

هغوی په کلکه د رایبارۍ سره مخالفت وکړ.

مور یې بېرته ستنه شوه.

خپلې خور او مېړه ته یې کیسه، بیان کړه.

د رڼا پلار و ویل:

په داسې مسلو کې د جونو موافقه له دیني اصولو سره هم اړینه ده.

بیا د ترور کوچنۍ زوی چې خپلې مور سره راغلی و، خپه او خپلې
مور ته یې و ویل:

پاڅې!

بېرته کور ته ځو.

د رڼا پلار او مور یې کوښښ وکړ تر څو هغوی شپه پاتې شي، ځکه
چې هغوی د لرې ځای نه یانې (یعنې) بل و لایت نه راغلي وو.

هغوی و نه منه.

بیا د رڼا ترور و ویل:

مونږ دوی ټکرۍ راوړې وې .

په یوې کې اینځر او په بله کې یې ترخه مرچ و.

د مینې تاو

.....

مونږ پلان درلود که چېرې رایباري و منی، مونږ به اینځر پرېږدو
او مرچ به له ځانه سره بېرته یوسو.

د دې کبله چې زموږ رایباري ښه پایله نه درلوده، مرچو ټکری دې
هم د تاسو وي.

بیا یې خدای پاماني واخسته او د کوره و وتل.

د دوبي ورځې او وخت مازیگر و.

هغوي په ډیرو ستونزو سره لمری د سیمې موټرو هدې، بیا خپلې
سیمې ته ماسخوتن نا وخته ورسېدل.

هغوی د څو کالونو د پاره سره خپه و، تر څو چې خپل زوی ته یې
بل چېرې ښځه وکړه او په واده کې یې خپلې خور او کورنۍ ته هم
بلنه ورکړه.

واده په بل ولایت کې تر سره شو او یواځې د رڼا مور او پلار په
کې گډون کړی و.

رایباران به راتلل او تلل، مگر د رڼا او د هغې د خور په اندو کې
کوم بدلون را نه غی.

هغوي د روغمانو او انجیرانو په تمه وې.

یوه ورځ د رڼا کور ته، پلار د ترور زوی راغی، کوم چې د کابل
په پوهنتون کې د یوه پوهنځي زده کړیال (محصل) و.

د مینې تاو

.....

د هغه سترګې په ناڅاپي ډول پر رڼا ولګېدې کوم وخت چې هغه د غولي په جړو کولو بوخته وه.

هغه د الګ په سترګو کې ښه ولګېده او د کوره د وتو په وخت کې یې د رڼا پلار ته وویل:

څرنگه چې پوهېږې، زه دلته مسافر او د پوهنتون په شپې خونې (لېلې) کې ژوند کوم.

دلته زما خپل او خپلوان نه شته، کولای شم کوم وخت دلته ستاسو کور ته راشم؟

د رڼا پلار وویل:

هو!

کولای شئ.

کوم وخت چې زه په کور کې اوسم.

هغه وویل:

سمه ده!

همداسې وخت کې، کوم وخت چې ته په کور کې اوسې.

د هغه تګ او راتګ به کله، کله تر سره کېده.

هغه به په میاشت کې یوه ځل او یا دوی ځلي د پنجشنبې په ورځ راته او د جمعې شپه به یې هم تېروه او د جمعې په مازیګر به بېرته خپلې شپې خونې ته، ته.

د مینې تاو

.....

د هغه تگ اوراتگ د رڼا په زړه کې خوړېده او د هغه سره یې مینه پیدا شوه.

وختونه تېرېدل او د دوی تر منځ مینه ډېرېده.

الک پوهنځی بشپړ کړ.

د هغه مور به کله نا کله کابل ښار ته راتله او د رڼا په کور کې به یې څو شپې هم کوي.

د رڼا مور، پلار او نوره کورنۍ یې د دوی پر مینه نه پوهېدل. دا مینه خورا پټه وه.

د الک تگ او راتگ خورا لږ شو.

هغه د ځان له پاره کار او بار پیدا کړ او په هغه کې اخته شو.

رڼا به زورېده او سوچ یې کاوه چې، هغه له مینې تېښته کوي. څه موده تېره شوه.

رڼا ته یوه روحي ناروغي پیدا شوه.

هرڅه به یې ماتول او نور به یې خوب ته هم نه پرېښودل.

د رڼا مور خپل مېړه ته وویل:

رڼا په روحي ناروغۍ اخته شوې ده، ښه به وي چې هغه روغمن ته وېښی.

هغه ومنه او هغه یې روغمن ته وپورته.

د مینې تاو

.....

د هغې سره مور یې هم لاره.

روغمن خپل معاینات تر سره او بیا یې د هغې مور اوپلار ته و ویل:

غواړم چې د ستاسو سره په پټه و غږېږم.

هغوی و منه او د کتنځي بلې خونې ته ننوتل.

روغمن د هغې د حرکاتو پوښتنه وکړه.

پلار یې و ویل:

زه مسافر او په اړه یې ښه نه پوهېږم.

مور به یې درته هر څه و وایي.

مور یې د هغې د حرکاتو په هکله ټول څه و ویل.

بیا روغمن و ویل:

دا حرکات د پټو مینانو غوندې دي.

کوم چې د کورنۍ غړي یې پرې نه پوهېږي.

بیا روغمن زیاته کړه.

زه به ورته څه دوايي ولیکم، ښه به دا وي چې تاسو ومومۍ چې

هغه پر چا مینه ده؟

بیا هغه واده کړی، هر څه به په خپله سم شي.

د مینې تاو

.....

هغوی ومنه ، د روغن نسخه یې واخسته او د رڼا پلار خپلې ښځې ته وویل:

ته دلته کینه.

زه درملتون ته ځم، دوايي اخلم او ژر بېرته راځم.

هغه دوايي واخسته او بېر ته کتنځي ته راغی.

دوايي یې روغن ته وښوده؛

روغن و ویل:

دوايي سمه ده.

تاسو هغې ته دوايي په ټاکلي وخت ورکړئ.

ستني به ورته هر مازیگر په درملتون کې لگوي.

دوايي یې چې خلاصه شوه، بیا به یې هرو مرو راولی، تر څو وگورم چې څومره بدلون یې کړی دی.

هغوی و ویل:

سمه ده!

بیا روغن زیاته کړه:

هغه خوشحاله وساتئ.

کوښښ وکړئ چې هغه بوخته وساتئ.

هغې ته ښه خواړه او تازه مېوې هم ورکړئ.

د مینې تاو

هغه به ژر تر ژره روغه شي.

هغوی ومنه، د کتنځي نه و وتل او کور خوا ته روان شوو.

هغوی د روغن خبرې د کورنۍ نورو غړو سره هم شریکه کړې.

هغوي کوبنس وکړ څرگنده کړی چې هغه پر چا مینه ده.

مگر و نه توانېدل په لنډه موده کې کومې پایلې ته ورسېږي.

څه وخت تېر شو او د هغې مور پرېکړه وکړه چې خپلې خور کورته چې په ختیځ ولایت کې اوسېده لاره شي او څو ورځې الته تېرې کړی.

مورېې د رڼا نه هم غوښتنه وکړه چې د هغې سره لاره شي.

مورېې و ویل:

رڼا!

ته له ما سره ځي؟

رڼا و ویل:

چېرته؟

هغې و ویل:

ستا د ترور کور ته.

هغې و پوښتل:

د څو ورځو د پاره؟

د مینې تاو

مور یې و ویل:

د یوې میاشتې له پاره.

بیا هغې و منه.

ورځ تېره او شپه شوه.

رڼا خپلې مور ته و ویل:

څه وخت خو؟

مور یې و ویل:

اوس شپه ده، سبا به لاړ شو.

هغې و ویل:

سمه ده!

شپه تېره او سبا شو.

مور یې وختي له خوبه پاڅېده.

اودس او لمونځ یې وکړ.

بیا یې پر رڼا غږ کړ:

اله!

پاڅېره!

سهار شو!

د مینې تاو

.....

هغې چې د خوب دارو (دوا) خوړلې وه، له خوبه پاڅېده او خپلې سترگې یې و مېنلې.

بیا یې د اوبو کوزه واخیسته.

کوزه یې د څاه د اوبو څخه ډکه کړه او خپل مخ او لاسونه یې پرېمنځل.

بیا یې سور ټیکری په سر او مور ته یې و ویل:

راځه چې لار، شو.

مور یې خپل زوی هم را وینښ، درې تنه (واړه) د چای د څښلو نه وروسته له کوره و وتل او د رڼا د ترور کور په نیت یې حرکت وکړ.

هغوی په ښاري موټرو کې کېناستل او ښار ته ورسېدل.

بیا یې په پښو د ختیځو سیمو موټرو هدې خوا، لارل.

ادې ته ورسېدل او په موټر کې وختل.

موټر لږ ځنډ وروسته ډک، له سرای نه را و وت او مخ پر ختیځ روان شو.

درې گړۍ وروسته هغوی د رڼا ترور کور ته ورسېدل، هغې خپله دوا هم له ځانه سره اخیستې وه.

هغوی د سرک په غاړه له موټره کوز شوو، بیا د هغې د ترور کور خوا ته روان شو.

څه ځنډ وروسته هغوی د رڼا د ترور کور ته ورسېدل.

د مینې تاو

.....

ورور یې د کلا دروازه وټکوه.

دروازی ته د هغه د ترور کوچنی لور راغله او دروازه یې خلاصه کړه.

لمړی یې ټولو ته ستړی مشې او بیا یې و ویل:

اله!

کور ته د ننه شئ.

اوا (هوا) سره ده.

کېدای شي ناروغه شئ.

د رڼا مور و ویل:

مننه!

مونږ د یخنی سره عادت یو.

زمونږ ساره نه کېږي.

بیا ټول کور ته د ننه شوو.

د رڼا ترور هم راغله او د هغوی سره یې په غولي کې روغېر وکړ.

بیا یې هغوی ته د میلمه کوتې ته د ننوتلو بلنه ورکړه.

هغوی ټول کوتې ته د ننه شوو او پر توشکو کېناستل.

لږ ځنډ وروسته د رڼا مور خپلې خور خوا ته نږدې شوه او په غوږ کې یې هغې ته د رڼا د ناروغۍ کیسه وکړه.

د مینې تاو

.....

هغه یې پوی کړه چې نورو ماشومان هم په دې خبره پوی او هغې ته آزار ور نه کړي.

خو ورځې تېرې شوي بیا هغوی د رڼا د تره کورته لارل تر څو د رڼا سوچ په بل (بدل) شي.

یوه ورځ د کلي پېغلو پرېکړه وکړه چې د رڼا د خوشحالی د پاره څه پاڅه او نږدې زیارت ته لار شي.

هغوی سابه او جواړی پاڅه او له ځانه سره یې په کټوو، دېگیو کې واخیستل.

هغوی کاسې هم له ځانه سره واخستې.

رڼا ولیدل چې هرې جلې په سر کټوه یا دېگی اخستی دی.

هغې اخوا او دېخوا وکتل:

څه یې و نه موندل.

بیا یې یوه درنه پیته تیزه ومونده، په سر یې کېښوده او د نورو جونو سره روانه شوه.

په لاره کې یې په شعر ویلو پیل کړ.

هغې داسې شعر و ویل:

دا کوم دی گاډه ور
دا کوم دی خپټه ور
دا کوم دی چې ځلېږی لکه لمر

د مینې تاو

جونو به څه نه ویل چې هغه خپه نه شي.

هغوی زیارت ته ورسېدل او یوه شین ځای یې و موند.

کتوي او دېگي یې له سرونو کوز او پر ځمکه یې کېښودل.

بیا یې د جوارو ټکرې (ټوکرې) هم واخیسته او د کټوو خوا ته یې کېښوده .

سابه یې په کاسو کې و وېشل او یوې به بلې ته ست کوه چې په خوړو پیل کړي.

ټولې جونې سره راغونډې شوې او رڼا ته یې و ویل:

ته هم خپله تېره له سره کښته کړه او د کټوو خوا ته یې کېږده.

هغې و ویل:

زه یې نه کښته کوم.

بیا مې له یاده و ځي.

جونو ویل:

کومه ستونزه نه شته.

مونږ په کور کې ډېرې ښکلې تیرې لرو.

ته کولای شي هغه واخلې او دا تیره دلته پرېږدي.

هغې و ویل:

د مینې تاو

نه!

دا تیره ما خوبه کړې ده.

چېر ته یې نه پرېږدم.

هرو مرو یې له ځانه سره بېر ته، کور ته وړم.

جنو و ویل:

سمه ده!

جواړی واخله او د سبو سره یې و خوره.

هغه څو دکیکی چپه پاتې شوه.

بیا یې تیره پر سر سمه، د سبو کاسې ته کیناسته او په خوړو یې پیل کړ.

میله خلاصه او جونو و ویل:

اوس مازیگر نږدې دی.

راځئ!

ورو، ورو بېرته کور خوا ته روان شو.

جونو کټوې، دېگي او کاسې راغونډې او په سرو یې کېښودې.

رڼا هم خپله تیره د سر منځ راوسته.

ودرېده او د نورو پسې روانه شوه.

د مینې تاو

په کوم ځای کې به چې یې د ویالې نه خیز اچوه، تیره به یې په راسته لاس کلکه نیوه تر څو و نه غورزېږي.

ټول خپلو کورونو ته ورسېدل، هر چا خپلې کاسې، دېگې او کټوي خپلو کورونو ته ویوړې او په ټاکلو ځایونو کې یې کېښودل.

رڼا هم خپله تیره کور ته د ننه کړه او مور ته یې و ویل:

دا زما د خوښې تیره ده، چېر ته یې کېږدم.

مور یې و ویل:

د باندې په انگر کې یې کېږده.

هغې ونه منه او تیره یې کوټې ته د ننه کړه، پر توشکې یې کېښوده او و یې ویل:

د دې تیرې ځای توشکه ده، نه ځمکه.

بیا یې بالښت را واخیست او د تیرې تر شایې کېښود.

اخوا، دېخوا یې وکتل او ویې ویل:

نن دا زما میلمه دی.

اوس به ورته چای هم راوړم.

رڼا د کوټې نه و وته او له نغري نه یې چاپېر (چایجوش) را واخیست او د تیرې مخی ته یې کېښود.

بیا یې پپاله را واخیسته او هغه یې هم د چاپېر خوا ته نږدې کېښوده.

وروسته یې تیرې ته و ویل:

د مینې تلو

ځانته دې چای واچوه.

د تیرې غږ و نه خوت.

بیا په غصه شوه او ویې ویل:

ته په خبره هم نه پوهېږي.

زه به درته چای واچوم.

هغې په پیاله کې چای واچوه او د میتیانو کټی (قوتی) یې هم ورته نږدې کړه.

بیا یې تیرې ته و ویل:

څه درباندي شوي؟

وخوره!

ولې ماته گوري؟

خلک رښتیا وايي:

چې نه ځي، په شا به دې کړم او که نه یې خوري، څنگه به دې کړم؟

د کورنۍ غږو به ور ته کتل او څه به یې نه ویل.

هغوی ټول پوهېدل چې رڼا په روحي ناروغۍ اخته شوې ده.

څه موده تېره شوه او هغه مخ په روغېدو شوه.

مور، ورور، د تره بڼځه او ماشومان هم خوشحاله شول.

څه موده نوره هم تېره او هوا مخ په تودېدو شوه.

د مینې تاو

هغوی پرېکړه وکړه تر څو بېرته کابل ته لاړ شي.
دوې ورځې وروسته هغوی بېرته کابل ته لاړل.
د رڼا په کړنلارو کې بدلون راغلی و.
د کورنۍ ټول غړي ډېر خوشحاله شول.
یوه ورځ ورسته بیا د هغې پلار د رڼا سره یو ځای د روغمن کتنځي ته لاړل.
روغمن هغه ولیده او د هغې سره یې خبرې وکړې.
بیا بله، ورستی نسخه یې هغې ته ولیکله او ویې ویل:
دا نسخه د درې میاشتو له پاره ده.
د خلاصېدو سره به هغه په روغه رمټه شي.
کوښښ وکړئ تر څو هغه خوشحاله او بوخته وساتئ.
د هغې پلار و منه.
بیا یې د روغمن سره خدای پاماني وکړه او د کتنځي نه دواړه کښته شوو.
په درملتون کې یې دوايي واخسته او کور خوا ته روان شوو.
میاشت بله هم تېره شوه او رڼا بېرته خپلې لمړنۍ بڼې ته راغله.
هېڅ تن سوچ نه کوه چې هغه کوم وخت ناروغه شوې وي.
وختونه تېرېدل او هغه لوېده.

د مینې تاو

څه موده وروسته کشره خور یې واده شوه.

بیا په هېواد کې حالات کړکېچن شول.

تنظیمي جگړې پیل شوې.

کابل ښار په څو برخو و وېشل شو.

ځینې برخې یې د اسلامي گوند، ځینې یې د جمعیت اسلامي او لوبډیځي سیمې یې د وحدت اسلامي گوند په لاس کې پرېوتې.

په ورځو، ورځو به هلاکونه او راکتونه ورېدل.

د ښار د یوې څنډې نه بلې څنډې ته، تگ خورا دروند و.

خلکو به د اوربند په ورځو کې خپل کالي او د کور سامانونه له یوه ځای نه بل ځای ته لېږدول.

ښار کې د څو ورځو له پاره اور بند ټینګ شو.

د هغې د ترور زوی له چهار آسیاب سیمې نه، کومه چې د اسلامي گوند په ولکه کې وه، راغی.

هغه خپلې ترور ته و ویل:

ما د رڼا له پاره یوه کس لیدلی دی.

هغه زه، د رایبارۍ له پاره ولېږلم.

هغه ښه سړی او تکره دهقان دی.

هغه بله ښځه او یوه لور هم لري.

د مینې تاو

د هغه زوی په تنظیمي جگړو کې شهید شو.
اوس د هغه اولاد نه کېږي، نو ځکه غواړي بله بڼه وکړي.
د رڼا مور و ویل:
ته پوهېږې چې د رڼا پلار په حق رسېدلی (مړ شوی) دی.
زه کونډه او د ډېرو غمونو، توان نه لرم.
هرې خوا جگړې دي.
د رڼا د ترور زوی و ویل:
زه د هر څه ضمانت کوم.
ټولې چارې به ښې تر سره شي، هغه به په کور ناسته، پخوانۍ بڼه
به یې د باندې کارونه او لور به یې د ننه کور کارونه کوي.
هغې و ویل:
ښه به وي چې دا خبره د رڼا سره هم شریکه او پوی شو، ترڅو د
هغې سوچ په دې هکله څه دی؟
هغه ومنه!
مور یې بلې خونې ته لاړه چې رڼا په کې ویده کېده.
هغې د رڼا سره مشوره وکړه.
رڼا و ویل:

د مینې تاو

ما ته څو دیکي وخت راکړه تر څو د خپل د تره او د تره لورگانو سره په دې هکله مشوره و کړم.

مور یې و منه او له کوتې د باندې شوه.

یوه گړۍ وروسته رڼا خپلې مور ته غږ کړ.

مور یې د هغې کوتې ته لاړه.

رڼا و ویل:

زه په دوي شرطونو سره موافقه یم.

۱. زما د ترور زوی څه یې چې وېلي دي، ضمانت وکړي.

۲. هغه محبور دی چې د دود سره سم ما ته سره زر واخلي.

مور یې د هغې د ترور زوی ته د رڼا خبره وکړه.

د هغې د ترور زوی و ویل:

سمه ده!

زه یې ضمانت کوم.

د رڼا د ترور زوی د شپې پاتې او سهار وختي له ترور، د ترور د ځامنو او لور گانو نه یې خدای پاماني واخسته او وېي ویل:

مونږ به ډېر ژر رایبارۍ ته راشو.

دوي ورځې تېرې شوې.

د رڼا رایباران راغلل.

د مینې تاو

.....

رڼا هغوي ته چای دم او راوړ.

بیا رایبارانو و ویل:

تاسو پوهیږئ چې حالات ښه نه دي او مونږ نه شو کولای بیا، بیا راشو.

ښه به وي چې مونږ ته د دود سره سم دسمال راگرئ، مونږ ستاسو ټولي غوښتنې په سترگو منو.

د رڼا مور بیا له هغې سره خبره وکړه او ویې ویل:

کولای شو، هغوی ته دسمال ورکړو.

هغې و ویل:

هو!

سمه ده!

توکل په خدای!

بیا د رڼا مور د بکس نه ښکلی پخوانی دسمال راوباسه او زوی ته یې غږ کړ:

دغه ۱۰۰ افغانۍ واخله او د نږدې هتۍ نه خوږه (چاکلیټ) راوړه.

د رڼا ورور پیسې واخستې او د کوره د باندې شو.

څو ډکيکۍ وروسته راغی او خوږه یې خپلې مور ته ورکړه.

مور یې خوږه په دسمال کې تاوه او مجمې کې یې کېښوده.

د مینې تاو

.....

بیا یې مجمه د رایبارانو مخې ته کېښوده.
رایبارانو دسمال واخست او څه پیسې یې په مجمې کې کېښودې.
بیا یې مننه وکړه او له ځایه پاڅېدل.
په دې وخت کې د رڼا د ترور زوی و ویل:
مونږ څو او د کوژدې بندو بست کوو.
تاسو هیڅ شی د رڼا د پاره د جیز په نامه مه اخلئ.
مونږ ټول خرڅ په خپله کوو.
هغوی د کوره و وتل.
څو ورځې تېرې شوې.
جگړه بیا پیل شوه.
د سیمې خلک خپلو کورنو پرېښودو ته اړ شوو.
د رڼا کورنۍ هم د کابل ښار نه و وته او ختیځ ولایت ته کډواله شوه.
څو ورځې وروسته د رڼا د خوښې الک هم ختیځ ولایت ته کډه شو.
هغه په دې وخت کې واده کړی و.
رڼا خپلې ترور کور ته روانه وه، په ناڅاپي ډول یې سترګې په هغه
الک و لگېدې.
سوچ یې کوه چې هغه به نه وي، څو ځل یې هغه ته په ځیر سره
وکتل.

د مینې تاو

پوه شوه چې په خپله دی.
بیا بېرته کور ته ستنه شوه.
خپلې کورنۍ ته یې وویل:
ما نن هماغه الک ولید کوم چې زما خوښ راته.
ټولو ورته و ویل:
هغه پسې نوره مه گرځه.
هغه واده کړی دی او ستا کوژده به هم ژر تر ژره تر سره شي.
هغې څه و نه ویل.
د شپې او ورځې به یې سوچونه کو.
هغې خپلې مور ته و ویل:
زه کوژده نه کوم.
زه غواړم د خپلې خوښې الک سره واده وکړم.
هغه به هره ورځ د خپلې ترور کور ته، تله تر څو هغه الک په لاره
کې و ویني.
د هغې د شپې خوب وران او ټوله شپه به یې سوچونه کول تر څو
بیا د لمړۍ ځل په شان ناروغه شوه.
بې حایه خبرې به یې کوي او هر څه به یې ماتول.

د مینې تاو

.....

د رڼا کورنۍ چې اقتصادي حالت یې هم ټیټ شوی و، په نویو ستونځو واوښتل.

له یوې خوا بې کورې، بلې خوا بې روزگاري، جگړه او د رڼا ناروغي.

دا ټول د رڼا په کورنۍ یې منفی اغېزې کړې وې.

ټول خورا خپه وو.

د رڼا کورنۍ کوبښن کوه چې هغې ته درمل واخلي او خدای، خدای به یې کوه چې د هغې د مېړه کورنۍ راشي او د هغې واده تر سره کړي.

په کابل کې جگړه لږه شوه او خلکو بېرته خپلو سیمو ته تګ پیل کړ.

د رڼا د خوښې الک هم لمړی کابل بیا کندهار او وروسته د ټواد نه بهر ته لاړ.

د رڼا هڅې نا هیلي (ناکامې) شوې.

څو ورځې وروسته د رڼا ترور زوی راغی او د هغې مور ته یې وویل:

څو ورځې به صبر وکړو تر څو رڼا بېرته روغه شي.

رڼا به ځمکو ته تله.

کله نا کله به یې شعرونه هم ویل.

یوه ورځ په پوله یوه کس تېرېده.

د مینې تاو

رنا سوچ وکړ چې هغه په پټي کې روان دی.

هغې دا زور او فلکلور شعر و وایه:

دې پولې په سر لاره ده
منځ د پټي چرا مي روي

بیل ده بغل خات زدم
بوک به دې راواړوم

کس هک پک پاتې شو.

له ځانه سره یې و ویل:

آفرین!

بې له شکې چې په بنځو کې هم شاعرانې پیدا کېږي.

هغه خپلې لارې ته دوام ورکړ او د رنا د سترگو نه پناه شو.

میاشت تېره شوه او رنا مخ په بڼه کېدو شوه.

هغه بېرته بڼه شوه.

د هغې د ترور زوی د پرېکون له پاره راغی.

پرېکون تر سره او بیا د واده وخت و ټاکل شو.

اونۍ تېره شوه او واده هم تر سره شو.

رنا د خپل بخت پسې لاړه .

د هغې د مېړه کور د کابل په چهار آسیاب ولسوالۍ کې وه.

د مینې تاو

کله نا کله به د کوره وټه، په ځمکو او باغ کې به گرځېده.

خلکو به هغې ته ښونکي ويل.

هغه په خپل ژوند کې خوشحاله وه.

يونيم کال وروسته د واده، هغې ته خدای زوی ورکړ او د هغه نوم يې پرې هجرت کېښود.

الک لږ لوی او په پښو شو.

له بده مرغه جگړې بيا پيل او ډېرې شوې.

خلکو هم د چهار آسياب د ولسوالۍ نه کډه وکړه او ختيځو ولايتونو ته کډه شوو.

د رڼا نوې کورنۍ هم ختيځ ولايت ته کډه او الته يې څه ځمکه د کرنې د پاره ونيوه.

زوی يې لږ لوی شو.

د هغې اړيکې د ښې سره يې ترينگلې شوې.

هغې خپل زوی واخيست او د مور کور ته لاړه.

ميره به يې کله نا کله د هغې پسې راته.

رڼا نه غوښتل چې بېرته خپل خاوند کور ته لاړه شي.

کال بل هم تېر شو.

د رڼا مېړه د هغې مور کور ته راغی، او ويې ويل:

د مینې تاو

زه خپل زوی پسي ډېر خپه شوی یم.
غواړم چې هغه او مور یې زما سره لاړ شي.
د رڼا مور و ویل:
مونږ کومه ستونزه نه لرو.
ته هر کله کولای شئ چې خپله ښځه او زوی بېرته کور ته یوسي.
په دې وخت کې رڼا و ویل:
زه خو ځم، مگر زما ښه پرما ظلم کوي.
هغه و ویل:
ته هم یوڅه پره (ملامته) یې.
ته باید د هغې سره د کور یا د باندې په کروندو کې مرسته وکړئ.
د رڼا مور و ویل:
دا ښه وایي.
ته هم باید د هغوی سره د خپل په وس مرسته وکړئ.
هغې و منه.
بیا د هغې ورور و ویل:
اوس کولای شئ، خپل کور ته لاړه شئ.
د رڼا زړه نه کېده او هغه د خپلې مور سره خوشحاله وه.

د مینې تاو

ورور یې بیا غږ کړ او ویي ويل:

ژر شه!

خپل کور ته لاړه شه.

رڼا خپل زوی په غېږ کې و نیو او مېړه ته یې و ويل:

دغه د ماشوم پنډۍ له ځانه سره واخله.

هغه هم پنډۍ له ځانه سره واخیست او خپلې خواښې، د کورنۍ نورو غړو نه یې خدای پاماني واخسته او خپل کور خوا ته روان شو.

کال درې تېر شو.

الک د بنو ونځي د تگ شو.

په کلي کې بنوونځی نه و.

د ولسوالۍ په بل سر کې لمړنۍ بنوونځی و، کوم چې د هغوی له کورونو نه ډېر لرې شتون درلود.

الک نور هم لوی شو او په کروندو کې به یې له پلار او میرې سره مرسته کوه.

د رڼا پر هغه پېرزوینه نه وه چې هغه په کروندو کې، کار وکړي.

هر چا سره به یې مشورې کوي چې څنگه وکړي الک پوی او پر هغه بنوونځی و وايي.

خلکو به هغې ته ويل:

د مینې تاو

دا کار ناشونی دی.

دلته کوم ښوونځی نه شته او له بلې خوا ستا خاوند هم ناروغه دی.

الک د هغه سره په کروندو کې مرسته کوي.

هغې و نه منه او خپل مېړه ته یې و ویل:

زه غواړم چې پر هجرت ښوونځی و وایم تر څو هغه روغمن او یا انجینر شي.

مېړه یې و ویل:

زه هم غواړم، مگر د اوس له پاره کوم امکانات نه لرم.

هغې و ویل:

زه بېرته کابل ته ځم او غواړم خپلې مور سره مې ژوند وکړم.

مېړه یې و ویل:

ته چې ځې، کولای شئ.

زه هجرت نه پرېږدم چې له تا سره لاړ شي.

بیا رڼا په غصې شوه او له کوره و وته.

هغه لمړی خپلې ترور بیا خپل تره کورته لاړه.

د هر چا سره به یې مشورې کوي.

خلکو به هغې ته ویل:

خپل ژوند مه وړانوه، چا چې ښوونځی لوستي دي ټول وزگار دي.

د مینې تاو

.....

هغې به نه منه.

هغه بیا خپل مېړه کور ته لاړه او غوښتل یې چې الک له ځانه سره واخلي.

هغه غولي ته د ننه شوه او الک یې د لاسه ونيو، غوښتل یې چې له ځانه سره یې له انگرېه و باسي.

په دې وخت کې د هغې خاوند کور ته د ننه شو او الک یې د هغې د لاس نه خلاص او کوتې ته یې د ننه کړ.

بیا یې هغې ته و ویل:

ته کولای شئ، دلته پاتې شئ.

د الک د ورلو اجازه نه لرې.

هغې و ویل:

زه الک د قانون په زور د تا نه اخلم.

هغه و ویل:

زه!

لاس دې خلاص.

بیا یې رڼا ته و ویل:

چاېکه له انگر نه و وځه، زما بله بڼه که راغله، پر تا به غوږل جوړ کړي.

هغې و منه او له کوره و وته.

د مینې تاو

.....

څو ورځې وروسته یې موضوع د ولسوالۍ اړوندو کسانو سره شریکه کړه.

هغوی و ویل:

ته عریضه وکړه او مونږ به ستا زوی بېرته تا ته تسلیم کړو.

هغې ومنه او د ولسوالۍ نه د باندې شوه.

بیا یوه کس چې ولسوالۍ ته نږدې پر څوکي ناست، چترۍ یې د میز پر سر ځوړنده وه او څو عریضې او کلمونه یې پر میز و، نږدې شوه.

لمړۍ یې هغه ته سلام وچاوه او بیا یې و ویل:

زه غواړم چې ما ته عریضه ولیکئ.

هغه و ویل:

سمه ده!

خپله ستونزه بیان کړه، زه به یې ولیکم.

هغې خپله ستونزه و ویله، بیا هغه کس ورته په اصولو سره سم عریضه ولیکه.

عریضه خلاصه او رڼا ته یې و ویل:

دا ده!

ستا عریضه!

هغې عریضه واخسته او کس ته یې سلگون ورکړ.

د مینې تاو

.....

هغه ترې دېرش افغانۍ وگرځوې او نورې پیسې یې بېرته ورکړې.

هغې عریضه په ځانگړو شعبو وگرځوه.

قاضي هغې ته یې و ویل:

سبا وختي راشه!

مونږ به له تا سره څو پولیس سیمې ته ولېږو.

هغوی به تا سره مرسته وکړي تر څو ستا زوی بېرته درکړي.

قاضي زیاته کړه.

له ځانه سره څو تنه نږدې نارینه هم راوړه.

هغې ومنه او کلي ته راونه شوه.

په کلي کې یې خبره د نورو سره شریکه او څو کسانو ورته وعده ورکړه تر څو د هغې سره سبا ولسوالۍ ته لاړ شي.

شپه تېره شوه او سبا شو.

هغه هم د کسانو سره ولسوالۍ ته لاړه.

قاضي هغې ته د پولیسو موټر چمتو کړی و.

بیا یې هغې ته و ویل:

په موټر کې کښینه او نور خپلوان دې چې هم راغلي دي، په موټر کې دې کښيني.

هغوی ټول موټر ته وختل.

د مینې تاو

بیا د پولیسو یو موټر د مخه او بل یې ورپسې شو.

نیمه گړۍ وروسته هغوی سیمې ته ورسېدل.

پولیسو سیمه کلا بنده کړه.

بیا د پولیسو مشر د رڼا او د خپلوانو سره یې د هغې کور ته د ننه شوو.

الک په کور کې نه و.

له ماشو مانو نه یې و پوښتل:

هجرت چېرته دی؟

هغوی و ویل:

هغه په کروندو کې خېشاوله کوي.

بیا رڼا پولیسو ته و ویل:

زما پسې راشئ.

کرونده د سیند په غاړه ده.

بیا رڼا مخکې او پولیس ور پسې شوو.

د الک خوا ته ورسېدل.

الک چې پولیس ولیدل په منډو یې پیل کړ.

پولیسو پرې غږ کړ.

ودرېره!

د مینې تاو

.....

هغه و نه درېد.

بیا پولیسو ورپسې منډې کړې.

د الک پینه له پولې وښوېده او وغورځېد.

پولیس ورسېدل او هغه یې ونيو.

بیا ورو، ورو پوخ سړک ته لاړل، چېرته چې د پولیسو موټر ولاړ وو.

هغوی ټول موټرو ته پورته شوو.

لمړی ولسوالی ته لاړل.

الته د بريالي عملیاتو راپور یې وړاندې کړ.

بیا قاضي رڼا ته و ویل:

دا دې زوی!

هر چېرې یې چې بیا یې، ستا خوښه.

زه درته د موټر مرسته کوم چې تا تر خوندي ځایه پورې ورسوي.

هغې سوچ وکړ چې د اوس له پاره خوندي ځای د رڼا د تره د لور کور دی، کوم چې ولسوالی ته ډېر نږدې دی.

بیا یې قاضي ته و ویل:

د اوس له پاره غواړم چې د تره لور کورته لاړه شم، بیا وروسته کابل ته ځم.

د مینې تاو

.....

قاضي و ویل:

کومه ستونزه نه شته.

هر چېرې چې ته خوشحاله یې.

بیا قاضي د موټر چلونکي ته و ویل:

رڼا او د هغه خپلوان د هغې د تره د لور کورته و رسوه.

بیا چې بېر ته راغلي، ماته اطمینان راکړه.

چلونکي و ویل:

سمه ده!

قاضي صاحب!

چلونکي هغوی تر ټاکل شوي ځای پورې ورسول او خپله یې بېرته ستون شو.

د رڼا خپلوان او کلیوال بېرته خپلو کورونو ته لاړل.

رڼا او د هغې زوی د درې شپو له پاره الته وو.

بیا رڼا خپلې پلارنۍ مینې ته راغله.

الته دوستان او خپلوانو یې د هغې هرکلی و کړ.

پر هغې او زوی یې گلونه او خوږه و شینده.

خو شپې یې د تره او د تره د ځامنو کورونو کې تېرې کړې.

بیا یې پرېکړه و کړه چې کابل ښار ته خپلې خور کور ته لاړه شي.

د مینې تاو

هغه لمړی کابل ښار، بیا خپلې خور کور ته لاړه.

الته یې هم تود هرکلی وشو.

څو ورځې تېرې شوې.

هغې خپلې خور ته و ویل:

زه غواړم چې هجرت په ښوونځي کې شامل کړم.

خور یې و ویل:

کومه ستونزه نه شته.

خو!

د الک سن اوچت دی.

رڼا و ویل:

زه غواړم چې پر هغه ښوونځی و وایم تر څو روغمن او یا هم انجینر شي.

ما د ولسوالۍ قاضي ته هم داسې ويلي دي.

خور یې و ویل:

ستا خوښه.

زه کومه ستونزه نه لرم.

د ښوونځي خرڅ یې هم زه په غاړه اخلم.

د شپې چې د خور مېړه یې راغی، خور یې هغه ته و ویل:

د مینې تاو

سبا وختي هجرت نږدې ښوونځي ته یوسه او الته یې شامل کړه.

هغه ومنه.

شپه تېره او سهار شو.

رڼا د خور مېړه و ویل:

د چای د څښلو نه وروسته زه به هجرت ښوونځي ته بوزم.

څه ځنډ وروسته د رڼا د خور مېړه او هجرت د کوره و وتل.

څو دځیکې وروسته هغوی ښوونځي ته ورسېدل.

هغوی د ښوونځي مدیر خوني (دفتر) ته ننوتل او الته یې د هجرت په اړه وغږېدل.

لمړی، د ښوونځي مدیر و نه منه.

هغه و ویل:

د هجرت سن تر ټولو اوچت دی او هغه په پارسی (دري) هم نه پوهېږي.

بیا په دې وخت کې د رڼا د خور مېړه څو ځایه تېلفونونه وکړل او مدیر یې دې ته اړ کړ ترڅو هجرت په ښوونځي کې ومني.

د رڼا خویندو هغه ته د ښوونځي کالي، کڅوړه (بیک) کتابونه، کتابچې او کلمونه واخیستل.

هجرت ښوونځي ته، په تلو پیل کړ.

په کور کې به هغه د رڼا د خور مېړه نه هم درس (سبق) وایه.

د مینې تاو

هغه خو ورځې بنوونځي ته لار.

د هغه مینه د بنوونځي سره نه، بلکه د ځمکو سره وه.

هغه به په کور کې سبق نه وایه.

کله به چې د بنوونځي نه بېرته راته، په غولي کې به یې د گلانو
اوترکاری پالنه کوه.

څه وخت تېر شو.

هغه خپلې مورتې و ویل:

زما سبق نه زده کېږي، نه غواړم چې بنوونځي ته لار شم.

هغې و ویل:

نه!

ته باید بنوونځي ته لاره شئ.

ته باید روغمن او یا انجینر شئ.

هغه و ویل:

ټول دلته په پارسي خبرې کوي.

په ټولګي کې پښتانه، نه شته.

زما زړه په چاودېدو راغلي دی.

مور یې و ویل:

نه!

د مینې تاو

داسې نه کېږي.

ته به عادت شئ.

ته به، پارسي هم زده کړي.

زه هم تا سره مرسته کوم.

هغه خپه او په سوچ کې و.

کومي پېسي چې به ورته درنا خويندو، ورونو او دوستانو د ښوونځي
خرڅه ورکوه، هغه به يې ټولوي او مور ته به يې په دې هکله څه
نه ويل:

شپږ مياشتې تېرې شوې.

هغه يوه ورځ له ښوونځي نه وختي راغی.

مور يې ورته و ويل:

څنگه بېرته راغلي؟

هغه و ويل:

لږ پر سر مې درد و.

هغې ورته دوايي ورکړه او هغه ته يې و ويل:

سمه ده!

ته لږ دمه وکړه.

کوټې ته لاړ او بیده شه.

د مینې تاو

هغه کوټې ته لار او په سوچونو یې پیل کړ.

مور یې څو ځلي د هغه پوښتنې ته لاره.

د شپې د ډوډۍ خوړو نه وروسته الک وختي بیده شو.

سهار مور یې وختي د لمانځه ادا کولو د پاره پاڅېده او خپل زوی یې هم راوین کړ.

هغوی لمنځونه وکړل.

مور یې هجرت ته و ویل:

ته بیده شه!

نن ښوونځي ته مه ځه.

هجرت و ویل:

نه!

زه هرو مرو ښوونځي ته ځم.

زه په سبقونو کې وروسته پاتې کېږم.

مور یې و ویل:

سمه ده!

څرنگه چې ته خوشحاله یې.

بیا وروسته هغه ته د سهار تود چای، نور خواړه راوړل او هغه په مزې سره خوړل.

د مینې تاو

.....

موريې د کور په کارونو بوخته شوه.
هغه د کور د کاليو سربېره د ښوونځي کالي واغوستل.
مور يې ورته ويل:
نن چې کورته راغلي زه به درته د چرگ ښوروا (يخني) پخه کړم.
هغه په خندا او ويې ويل:
سمه ده!
هغه د کوره و وت او ښوونځي خوا ته روان شو.
ښوونځي ته نږدې يې خپل پطلون و باسه او کڅوړه يې هم د پطلانه
خوا ته کېښوده.
بيا په پوښتنه، پوښتنه له کابل ښار نه و وت او خپلې پلارني ځای ته
لاړ.
غرمه شوه.
رڼا خوندوره ښوروا پخه کړې او د هجرت په تمه وه.
هره دکيکه به يې شمېره او گړۍ ته به يې کتل.
نيمه گړۍ له غرمې نه هم تېره شوه.
هغه سوچ کې شوه چې ولې هجرت ځنډ وکړ.
بيا يې خپلې خور ته و ويل:
هجرت څنگه ځنډ وکړ؟
هغه لږ ناروغه هم و.
هغه هم خپه شوه او خپل مېړه ته يې زنگ و واهه.
مېړه يې و ويل:
تاسو ښوونځي ته لاړ شئ او پوښتنه وکړئ چې ښوونځي ته تللی دی
او که نه؟
رڼا ښوونځي ته لاړه.
آله يې د سر ښونکي نه پوښتنه وکړه.

د مینې تاو

.....

هغه د ټولګي بنونکي و غوښت.

بنونکي و ویل:

نه!

هغه ښوونځي ته، نه دی راغلی.

بیا رڼا زیاته کړه.

هغه لږ ناروغه و، ما ورته و ویل چې ښوونځي ته مه ځه، نن دمه

و کړه، سبا به لاړ شې.

هغه و نه منه او ښوونځي ته لاړ.

بنونکي او سر بنونکي هم خپه شوو.

بیا یې و ویل:

تاسو موضوع د روغتونو او پولیسو سره شریکه کړئ.

رڼا له شوونځي خپه و وته او بېرته کور ته راغله.

کیسه یې خپلي خور ته وکړه.

په دې وخت کې د هغې د خور مېړه هم ورسېد.

هغه څو روغتونو ته زنگ و واړه او کومه پټه یې و نه مونده.

بیا یې رڼا ته و ویل:

کېدای شي خپلي ترور کور ته تللی وي.

رڼا خپلي بلې خور او ورونو ته هم زنگونه و وهل:

هغوي و ویل:

نه!

زمونږ کور ته نه دی راغلی.

هغوی هم خپه شول.

بیا ټول دوستان او خپلوان سره راغونډ شوو.

هغوی و ویل:

کېدای شي، هغه بېرته پلارنۍ سیمې ته تللی وي.

د مینې تاو

.....

رڼا و ویل:

دا ممکنه نه ده.

د هغه سره پیسې نه وې.

بیا ټولو رڼا ته داسې مشوره ورکړه.

ته سبا وختي د هغه د پلار سیمې ته لاړه او د نږدې ګاونډیانو نه

ټپوس وکړه، بیا مونږ ته خبر راکړه.

که چیرې هغه الله نه وي تللی، مونږ به دلته ورپسې وګرځو.

هغې ومنه او سهار وختي د الک پلار سیمې په لورې یې، حرکت

وکړ.

څو ګرۍ وروسته هغې خپلې خور ته زنگ و واځه او ویې ویل:

الک خو رسېدلې دی.

څه وکړم؟

خور یې و ویل:

بېرته راشه او هېڅ مه کوه.

هغه ناوخته، بېرته کابل ته راغله.

ډېره خپه وه.

شپه تېره او سهار وختي د خپلې بلې خور کورته لاړه او د هغې نه

یې و غوښتل چې په دې هکله، هغې ته لار ښونه وکړي.

هغې و ویل:

ټول شیان په نصیب او قسمت پورې اړه لري.

کېدای شي د هغه په نصیب کې دهقاني وي.

ته نه شی کولای چې هغه روغن او یا انجیر کړي.

هغې و ویل:

د مینې تاو

.....

زه بیا هڅه کوم چې هغه بېرته راولم.

خور یې ورته و ویل:

داسې امکان نه لري، که ته لس ځلي هم هغه راولي، بیا درنه ځي.

بڼه به وي چې ته هم الله لاره او د هغوي سره گډ ژوند وکړی.

هغې ونه منه.

څو ځلي الله لاره.

الک د هغې سره بېرته را نه غي.

رنا د خپلې خور په کور کې ژوند کوه، او کله نا کله به د زوی د

لیدو د پاره خپل مېړه کور ته تلله.

کال تېر او مېړه یې د سرطان په ناروغۍ اخته او مړ شو.

دوي کاله وروسته د رنا بڼې وغوښتل چې هجرت ته واده وکړي.

د هغې بڼې هڅې پیل او هغه ته یې برابرې جلی ومونده.

څو ځلي یې د جلی کور ته یې رایباران ولېږل.

د جلی کورنۍ پرېکړه وکړه ترڅو خپله لور هجرت ته ورکړي.

لومړۍ یې دسمال، کوژده او کال وروسته یې واده وکړ.

هجرت خپل نوی ژوند پلارنۍ سیمې کې پیل کړ.

هغه اوس پنځه زامن لري.

په هماغه سیمې کې په کروندو کې کار کوي.

رنا هم تر اوسه ژوندۍ ده.

هر څه چې یې وروڼه، خويندې او دوستان ورکوي، هغه خپلو

لمسیانو ته وړي.

د مینې تاو

.....

همدا راز د ځمکې حاصل کوم چې هغې ته د ورونو له خوا ورکول کېږي، هغه هم خپلو لمسیانو ته وړي.

رڼا کله ناکله د زوی کور ته ځي. ډېری وخت هغه خپلو خویندو، خپلوانو او ترور کورونو ته ځي. هر څه راټولوي او لمسیانو ته یې وړي.

که څوک ورته و وايي چې: هغوي اوس پلار او مور لري، ستا مسولیت اوس پای ته رسېدلی دی. ته باید پیسې په ځان مصرف کړي.

رڼا په غصه کېږي او وايي: ما خو په خپله خوښه مېړه نه دي کړی. تاسو دهقان ته ورکړم. ما خو روغمن او یا انجینر غوښته. تاسو چې خپلو زامنو او لور گانو ته خواږه او کالی راوړیو زه هم خپلو لمسیانو ته هر څه راوړم. زړه مې نه غواړي. زما اوس هم هغه الک خوښ دی. زه تاسو پر بولم چې هغه ته مو، ور نه کړم.

پای

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصيل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهر و)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندي اقليم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه/ دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

د مینې تاو

۱۹. منار جام – الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (ګډويي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲۶. مېرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک
کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچېن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

د مینې تاو

۳۹. برف ها آب میشود
۴۰. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بوډا ښکاري (پښتو ناول)
۴۳. د اسلامي معمارۍ پیل
۴۴. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۵. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
۴۷. د شپېلۍ مینه (مهینه) په کچه گری کی (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کی (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کی ودانیز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بی زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)

د مینې تاو

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد سوم)
۲. سرغندوی (ناب، مشهور) پوږي
۳. په خپله ژبه (BIM) په نړۍ کې تر ټولو نوې او ګړندۍ
ګړنلاره د معمارانو او انجینرانو (انجیرانو) له پاره
۴. لیونی لېوه
۵. کوشنۍ سوداګره
۶. سپین کارغه
۷. سور تنور
۸. خره بیزو
۹. بندي مرغه
۱۰. توده برستن
۱۱. د ژوند پای

د مینې تلو

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

The circulation of love

Written by:

Architect PHD

Hashmatullah Atmar

January-2025/February -2025

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library